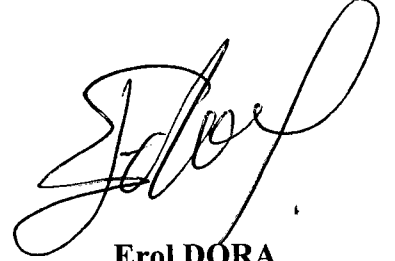

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük'ün 96'ıncı ve 99'uncu Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Erol DORA
Mardin Milletvekili

Bir ülkede toplumsal sınıflar ve bireyler arasındaki ekonomik paylaşımın ne kadar âdil olduğunu ortaya koyan en önemli göstergeler; gelir dağılımı ve yoksulluk verileridir. Gelir dağılımı ve emekçilerin yaşama koşullarıyla birlikte değerlendirilmesi gereken konuların başında asgari ücret tartışması gelmektedir.

Ülkemizde asgari ücretin tespitinde uluslararası standartlara uyulmamakla beraber; BM, ILO ve Avrupa Konseyi standartları da dikkate alınmamaktadır. Asgari ücretin tespitinde sadece uluslararası ilkelere değil ulusal mevzuat hükümlerine ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine de uygun davranılmamaktadır.

Türkiye'de milyonlarca işçi ve ailesi için oldukça önemli bir karar anlamına gelen asgari ücret mevzuatımıza göre, Asgari Ücret Tespit Komisyonu tarafından saptanmaktadır. Asgari ücretin 2017 yılında net 1.404 TL olacağı ise yakın bir geçmişte Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı tarafından kamuoyuna açıklanmıştır.

TÜİK, Asgari Ücret Tespit Komisyonuna sunduğu raporda, bir işçinin asgari yaşam maliyetini 1.669 TL olarak belirlemiştir. Asgari Ücret Tespit Komisyonu, TÜİK tarafından sunulan asgari geçim maliyetini asgari ücret tespitinde esas almasa da, TÜİK verileri asgari ücret tartışmalarında önemli bir değişken ve tartışma unsurudur. Dolayısıyla TÜİK'in asgari geçim maliyetine ilişkin hesaplamaları milyonlarca ücretli çalışanı ilgilendirmektedir.

TÜİK, Asgari Ücret Tespit Komisyonuna sunduğu raporda; Kasım 2015'ten Kasım 2016'ya bir işçinin asgari yaşam maliyeti 1.600 TL'den 1.669 TL'ye yükselmiştir yani bir önceki yıla göre yüzde 4,3 oranında artmıştır. Aynı kurumun Tüketici Fiyat Endeksine göre ise, aynı dönemde enflasyon yüzde 7 oranında artmıştır.

Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekçi'nin sendikaların asgari ücret talepleri konusunda, "İstemenin sonu yok biliyorsunuz. Ama ekonominin realitelerini de unutmamak lazım. Milli gelirine oranla, dünyada en yüksek asgari ücreti olan ülkedeyiz" iddiaları bir yana emeğin milli gelirdeki payı, asgari ücretin işverenlere toplam maliyeti ve işgücü maliyeti düşmektedir. Öte yandan düşük gelirliilerin yaşama koşulları iyileşmemektedir. Asgari ücretin diğer ülkelere göre yüksek olduğu iddiası da gerçeği yansıtmamaktadır. Şöyle ki; Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) 2015 verilerine göre asgari ücretin satın alma gücü açısından Türkiye, 26 OECD ülkesi içinde 20. sırada yer almaktadır. Diğer taraftan 26 Avrupa ülkesindeki ortalama saat ücretleri Türkiye'deki saat ücretlerinin üzerindedir. Bu veriler ışığında, hem asgari ücret hem de saat ücretleri açısından Türkiye'nin, OECD ve Avrupa Birliği ortalamalarının çok altında bir düzeyde bulunduğu ortadadır.

Bu gerekçeyle:

1. TÜİK verilerine göre, fiyatlar genel düzeyi yüzde 7 artarken işçilerin asgari yaşam maliyetlerinin yüzde 4 civarında artması nasıl izah edilebilir? Ne olmuştur da 2016'da işçilerin asgari yaşam maliyeti enflasyondan daha az artmıştır?
2. TÜİK, Asgari Ücret Tespit Komisyonu'na sunduğu asgari geçim maliyetine ilişkin bilgileri neden açıklamamaktadır?
3. TÜİK asgari geçim maliyeti için nasıl bir hesap metodu kullanmaktadır?
4. Kamuoyu nezdinde şeffaflık sağlanması açısından asgari yaşam maliyete ait bilgileri (hangi değişken ve değerlerin kullanıldığı), kullanılan hesap yöntemiyle beraber geçmiş yılları da içerecek şekilde bir açıklama yapacak mısınız? TÜİK'in bu verileri açıklaması hususunda herhangi bir girişimde bulunacak mısınız?
5. Asgari ücretin vergi dışı bırakılmasına yönelik görüşlerin doktrinde önemli bir yer tuttuğu; bu konuda yazılmış kitaplar, tezler ve makalelerin olduğu ve dünyada bu yönde yaygın uygulamaların olduğu bilinmektedir. Türkiye'de asgari ücretin tümüyle vergi dışı bırakılmamasının sebepleri nelerdir?

6. 2012 yılında meclisteki dört siyasi parti arasında yürütülen anayasa değişikliği çalışmaları sırasında asgari ücretten vergi alınmayacağı hükmünün anayasaya konulması konusunda mutabakata varılmıştı. Toplumda yaratılan bu beklentiye referansla Türkiye’de asgari ücretin tümüyle vergi dışı bırakılmasına yönelik herhangi bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?
7. Aileleriyle birlikte on milyonlarca insanın yaşam düzeyini belirleyen Asgari Ücret Komisyonunun çalışmaları, Asgari Ücret Tespit Yönetmeliği’ne göre gizlidir ve açıklanamaz. Meclis tutanakları, Meclis komisyon toplantıları halka açıkken, iktisadi ve sosyal bir meseleyi ele alan komisyonun çalışmaları neden gizlenmektedir? Bu komisyonda görüşülen konular ve öğrenilen bilgiler neden kamuoyuna açıklanmamaktadır?
8. Asgari Ücret Komisyonunun çalışmaları için *gizli ve açıklanamaz* hükmü sebebiyle ilgili yönetmeliğin Bilgi Edinme Hakkına aykırılık teşkil ettiğini düşünmüyor musunuz? Bu hükmün iptal edilmesi gerektiği konusunda ne düşünüyorsunuz?
9. Milyonlarca çalışan, haklarında ne konuşulduğunu bilmelidir. Asgari ücret komisyon toplantılarının şeffaf olması ile komisyon tutanakları ve komisyona sunulan görüş ve raporların kamuoyuyla paylaşılması gerektiği konularında ne düşünüyorsunuz?